

חלק ט - פרשת פקודי		
מחוק מדבש	וילנא	יום
ט-סב	רכה ע"א	ראשון
סב-סח	רכה ע"ב	שני
סח-עד	רכו ע"א	שלישי
עד-עט	רכו ע"ב	רביעי
עט-פד	וכו ע"א	חמישי
פד-צב	רכו ע"ב	שישי
צב-צט	רכה ע"א	שבת

על
הפרשה
ועניני
דיומא

זהר הקדוש מתוק מדבש

עלון מס' 215 | פרשת ויגש תשפ"ג

יו"ל בעזרה ש"ת ע"י
מרכז "מתוק מדבש" ת.ד. 5315 ירושלים

לא נגלה כבוד ה' רק בבריאת העולם הזה

רבי יצחק ורבי יהודה הוו יתבי ליליא חד ולעאן באורייתא, אמר רבי יצחק לרבי יהודה, הא תנינן דכד ברא קדשא בריך הוא עלמא עבד עלמא תתאה פגוונא דעלמא עלאה, וכלא דא לקבל דא, (ד"א, בגין למהוי דא לקבל דא), ואיהו יקרין לעילא ותתא. אמר רבי יהודה הכי הוא ודאי, וברא אדם על פלא, הדא הוא דכתיב (ישעיה מה יב) אנכי עשיתי ארץ ואדם עליה בראתי, אנכי עשיתי ארץ ודאי, מאי טעמא עשיתי ארץ, בגין דאדם עליה בראתי, דאיהו קיומא דעלמא, למהוי פלא בשלימו חד.

הנפש נותנת כח באדם להטהר מהקליפות

בקדמיתא אית ביה נפש, ואיהו תקונא קדישא לאתתקנא בה בר נש, פיון דאתי בר נש

מתוק מדבש

לא נגלה כבוד ה' רק בבריאת העולם הזה

רבי יצחק ורבי יהודה הוו יתבי ליליא חד ולעאן באורייתא אלו השני תנאים ישבו לילה אחד ועסקו יחד בתורה, אמר רבי יצחק לרבי יהודה, הא תנינן דכד ברא קדשא בריך הוא עלמא הרי למדנו שפש הקדוש ברוך הוא ברא את העולם, עבד עלמא תתאה פגוונא דעלמא עלאה עשה עולם התחתון הגשמי פדגמת עולם העליון הרוחני, כי כל מה שיש בעולם הזה למטה יש לו שרש למעלה, שהרי ששה ימים היתה הבריאה כנגד השש ספירות שהם שרש הששה ימים, וכלא דא לקבל דא והכל ברא זה כנגד זה, כדי שיהיה כל דבר של מטה מרכבה למה שלמעלה ממנו, ואיהו יקרין לעילא ותתא וזהו כבודו למעלה ולמטה, כי לא נגלה כבודו רק בבריאת העולם הזה

אמר רבי יהודה לרבי יצחק הכי הוא ודאי ודאי כן הוא כדברך, וברא אדם על פלא אבל ברא את

האדם למעלה על הכל, כי הוא תכלית הבריאה לפי שעל ידי מעשיו הטובים הוא מקיים את כל העולמות, הדא הוא דכתיב אנכי עשיתי ארץ, ואדם עליה בראתי, ומפרש אנכי עשיתי ארץ ודאי זהו דבר פשוט ואין צריך להשמיענו, אלא משמיענו כי מאי טעמא עשיתי ארץ מה הוא הטעם שבראתי את הארץ, בגין דאדם עליה בראתי בשביל לברוא את האדם עליה, דאיהו קיומא דעלמא שהוא קיום העולם, למהוי פלא בשלימו חד שיהיו כל העולמות בשלמות אחת על ידי האדם כי הוא מקשר עולם התחתון בעולם העליון.

(דף רה ע"ב, ובביאורינו כרך ד עמ' רצד-רצה)

הנפש נותנת כח באדם להטהר מהקליפות

בקדמיתא אית ביה נפש בתחלה פשוטו האדם זוכה לנפש, ואיהו תקונא קדישא לאתתקנא בה בר נש והיא תקון קדוש להתקן ולהשתלם האדם על ידה, כי הנפש נותנת כח לאדם להטהר מהקליפות, פיון

לְאַתְדַפְּאָה בְּהַאי דְרִגָּא, אֲתַתְקֵן לְאַתְעֵטְרָא בְרוּחַ, דְּאִיהוּ דְרִגָּא קְדִישָׁא דְשְׂרִיא עַל נַפְשׁ,
לְאַתְעֵטְרָא בֵּיהּ בַּר נֶשׁ הַהוּא דְזָכִי.

כִּינּוּן דְאַסְתֵּלַק בְּהוּ בְנַפְשׁ וְרוּחַ, וְעָאֵל וְאַתְתְּקֵן בְּפוֹלְחָנָא דְמַאֲרִיָּה פְדִקָּא יָאוּת, פְּדִין שְׂרִיא עֲלֵיהּ
נְשָׁמָה, דְרִגָּא עֲלָאָה קְדִישָׁא דְשְׁלֵטָא עַל כֻּלָּא, בְּגִין לְאַתְעֵטְרָא בְּדִרְגָּא עֲלָאָה קְדִישָׁא, וְכִדִּין
אִיהוּ שְׁלִימָא דְכֻלָּא, שְׁלִים בְּכָל סְטָרִין, לְמַזְפֵּי לְעֲלָמָא דְאַתִּי, וְאִיהוּ רְחִימָא דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, כְּמָה
דְאַתְ אָמַר (מְשֵׁלִי ח כֵּא) לְהַנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ, מֵאֵן אֵינוּן אוֹהֲבֵי, אֵלִין אֵינוּן דְנִשְׁמָתָא קְדִישָׁא בְּהוּ [וְכוּ].
תָּא חֲזִי כֻלָּא אֵינוּן דְרִגִין אֵלִין עַל אֵלִין, נַפְשׁ רוּחַ נְשָׁמָה דְרִגָּא עַל דְרִגָּא, נַפְשׁ בְּקִדְמִיתָא
וְאִיהִי דְרִגָּא תַתָּאָה פְדִקְאֲמָרְן, רוּחַ לְבַתֵּר דְשְׂרִיא עַל נַפְשׁ וְקִימָא עֲלָהּ, נְשָׁמָה דְרִגָּא
דְסֻלְקָא עַל כֻּלָּא וְאוֹקְמוּהָ.

טעם שנבראו צדיקים ורשעים חכמים וטפשים עניים ועשירים

וְלֹא יָכוֹל יוֹסֵף לְהַתְאָפֵק לְכָל הַנְּצָבִים עֲלָיו וְגו', רַבִּי חֵיָא פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים קיב ט) פִּזְרֵנָּה נָתַן
לְאַבְיוֹנִים צְדָקְתוֹ עוֹמֶדֶת לְעַד קִרְנוֹ תְרוּם בְּכָבוֹד, תָּא חֲזִי, קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא בְּרָא עֲלָמָא,

מתוך מדבש

וְחֻזְרוּ לְדַבְרֵי וְאָמַר תָּא חֲזִי כֻלָּא אֵינוּן דְרִגִין אֵלִין
עַל אֵלִין בָּא וְרָאָה כֹּל בְּחִינַת הַנְּשָׁמוֹת שְׂבָאָדָם
הֵם מְדַרְגוֹת אֵלוֹ לְמַעְלָה מֵאֵלוֹ, נַפְשׁ רוּחַ נְשָׁמָה דְרִגָּא
עַל דְרִגָּא הַנְּפֵשׁ רוּחַ נְשָׁמָה הֵם מְדַרְגָּה עַל מְדַרְגָּה, וּמְפָרֵשׁ
נַפְשׁ בְּקִדְמִיתָא וְאִיהִי דְרִגָּא תַתָּאָה פְדִקְאֲמָרְן נַפְשׁ
הִיא הִרְאֵשׁוּנָה שְׂאָדָם זֹכָה בָּהּ עַל יְדֵי מִצּוֹת וּמַעֲשִׂים
טוֹבִים, וְהִיא מְדַרְגָּה הַתַּחְתּוֹנָה כְּמוֹ שְׂאָמְרָנוּ לְעִיל, רוּחַ
לְבַתֵּר הַרוּחַ הוּא מְדַרְגָּה שְׂאָדָם זֹכָה אַחַר כֶּף עַל יְדֵי
דְבָרֵי תוֹרָה שְׂאָדָם לוֹמֵד בְּקוֹל וְדַבּוּר, דְשְׂרִיא עַל נַפְשׁ
וְקִימָא עֲלָהּ שְׁהוּא שׁוֹרָה עַל הַנְּפֵשׁ וְעוֹמֵד לְמַעְלָה מִמֶּנָּה,
נְשָׁמָה דְרִגָּא דְסֻלְקָא עַל כֻּלָּא וְאוֹקְמוּהָ נְשָׁמָה הִיא
מְדַרְגָּה הַעוֹלָה עַל הַכֹּל כְּמוֹ שְׂבָאֲרָנוּ לְעִיל, וְלָהּ זֹכָה הָאָדָם
עַל יְדֵי מִצּוֹת הַתְּלוּיּוֹת בְּמַחְשְׁבָהּ.

(דף רו ע"א, ובביאורינו כרך ד עמ' רצז-רצט)

דְאַתִּי בַּר נֶשׁ לְאַתְדַפְּאָה בְּהַאי דְרִגָּא כִּינּוּן שְׂבָא הָאָדָם
לְהַטְהֵר עַל יְדֵי מְדַרְגָּה זוֹ שֶׁל הַנְּפֵשׁ, אֲתַתְקֵן לְאַתְעֵטְרָא
בְרוּחַ הוּא מִתְתְּקֵן לְהַתְעֵטֵר בְרוּחַ, דְּאִיהוּ דְרִגָּא קְדִישָׁא
דְשְׂרִיא עַל נַפְשׁ שְׁהוּא מְדַרְגָּה קְדוּשָׁה הַשׁוֹרָה עַל הַנְּפֵשׁ,
וְהֵינּוּ לְאַתְעֵטְרָא בֵּיהּ בַּר נֶשׁ הַהוּא דְזָכִי לְהַתְעֵטֵר
בּוֹ אוֹתוֹ הָאָדָם שְׁזָכָה לְכַף.

כִּינּוּן דְאַסְתֵּלַק בְּהוּ בְנַפְשׁ וְרוּחַ כִּינּוּן שְׁנַתְעֵלָה הָאָדָם
עַל יְדֵי הַנְּפֵשׁ וְהַרוּחַ, וְעָאֵל וְאַתְתְּקֵן בְּפוֹלְחָנָא
דְמַאֲרִיָּה פְדִקָּא יָאוּת וְנִכְנַס וְנִתְקַן בְּעִבּוּדַת קוֹנוֹ כְּרָאוּי
לְהִיּוֹת, פְּדִין שְׂרִיא עֲלֵיהּ נְשָׁמָה דְרִגָּא עֲלָאָה קְדִישָׁא
דְשְׁלֵטָא עַל כֻּלָּא אֲזוֹ שׁוֹרָה עֲלָיו הַנְּשָׁמָה שְׁהִיא מְדַרְגָּה
עֲלִיוֹנָה קְדוּשָׁה הַשׁוֹלְטַת עַל הַכֹּל, בְּגִין לְאַתְעֵטְרָא בְּדִרְגָּא
עֲלָאָה קְדִישָׁא כְּדִי לְהַתְעֵטֵר בְּמְדַרְגָּה עֲלִיוֹנָה קְדוּשָׁה שְׁהִיא
אוֹר הַבִּינָה, וְכִדִּין אִיהוּ שְׁלִימָא דְכֻלָּא וְאֲזוֹ זֶה הָאָדָם
הוּא בְּשִׁלְמוֹת מִכָּל הַהָאֲרוֹת שֶׁל כָּל הַסְּפִירוֹת, שְׁהוּא שְׁלִים
בְּכָל סְטָרִין שְׁלֵם בְּכָל הַצְּדִידִים, רְצוּנוֹ לוֹמַר שְׁכוֹלֵל אֵת
כָּל הַעֵשֶׂר סְפִירוֹת עַל יְדֵי הַנְּפֵשׁ רוּחַ נְשָׁמָה שְׂבוּ, לְמַזְפֵּי
לְעֲלָמָא דְאַתִּי לְזִכּוֹת לְעוֹלָם הַבָּא שְׁהוּא סוּד הַבִּינָה, כִּי
אֵין לְבָא אֵל שְׁעַר הַמַּלְךְ שְׁהוּא הָעוֹלָם הַבָּא אֵלֹא מִי שְׁזָכָה
לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת, וְאִיהוּ רְחִימָא דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְאֲזוֹ
הוּא אֶהוּבּוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְרוּךְ הוּא כְּמָה דְאַתְ אָמַר לְהַנְחִיל
אוֹהֲבֵי יֵשׁ שְׁהוּא הָעוֹלָם הַבָּא, וּמְפָרֵשׁ מֵאֵן אֵינוּן אוֹהֲבֵי
מִי הֵם אוֹהֲבֵי ה', וְאָמַר אֵלִין אֵינוּן דְנִשְׁמָתָא קְדִישָׁא
בְּהוּ אֵלוֹ הֵם אֲשֶׁר יֵשׁ בְּהֵם נְשָׁמָה קְדוּשָׁה [וְכוּ].

טעם שנבראו צדיקים ורשעים

חכמים וטפשים עניים ועשירים

וְלֹא יָכוֹל יוֹסֵף לְהַתְאָפֵק לְכָל הַנְּצָבִים עֲלָיו וְגוּמַר,
כְּדִי לְפָרֵשׁ פְּסוּק זֶה רַבִּי חֵיָא פִּתַּח וְאָמַר הַקְּדִים
לְפָרֵשׁ מַה שְּׂכַתוּב פִּזְרֵנָּה לְאַבְיוֹנִים בְּעִבּוּר הַמָּמוֹן
אֲשֶׁר פִּזְרֵ הָאָדָם וְנָתַן לְאַבְיוֹנִים צְדָקְתוֹ עוֹמֶדֶת לְעַד
יִהְיֶה שְׂכַר צְדָקְתוֹ שְׁמוּר לְעוֹלָם הַבָּא, קִרְנוֹ תְרוּם בְּכָבוֹד
וְגַם בְּעוֹלָם הַזֶּה תְרוּם מְשַׁלְתוֹ בְּכָבוֹד (מְגִילוֹת), וְאָמַר תָּא
חֲזִי קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא בְּרָא עֲלָמָא בָּא וְרָאָה הַקְּדוּשׁ

ואשליט עליה לאדם דיהא מלפא על פלא, והאי בר נש מתפרשן מניה בעלמא כמה זינן, מנהון צדיקיא ומנהון רשיעיא, מנהון טפשיין ומנהון חפימין, וכלהו אתקיימו בעלמא, עתירין ומסכנין, וכלהו בגין למזפי אלן באלין.

למזפי צדיקיא עם רשיעיא, למזפי חפימין עם טפשיין, למזפי עתירין עם מסכנין, דהא בגין כף זכי בר נש לחיי עלמא, ואתקשר באלנא דחיי, ולא עוד אלא דהא צדקה דאיהו עביד קאים לעלמין, דכתיב וצדקתו עומדת לעד.

זהירות יתירה להתפלל שמו"ע בלחש דווקא

והקל נשמע בית פרעה, רבי (אלעזר) אבא פתח ואמר, (תהלים פר ג) נכספה וגם פלטה נפשי לחצרות יהו"ה, לבי ובשרי ירננו אל א"ל חי, תא חזי כל בר נש דצלי צלותיה (וקם) קמי מאריה, אצטריף ליה לאקדמא ליה ברכאן בכל יומא ויומא, ולצלי צלותיה קמי מאריה בזמנא דאצטריף, בצפרא לאחדא בימינא דקדשא בריף הוא, במנחה לאחדא בשמאלא, וצלותא ובעותא אצטריף ליה לבר נש בכל יומא ויומא, בגין לאתאחדא ביה.

מתוך מדבש

וצדקתו עומדת לעד כי רשם מצות צדקה נשאר קים על מצח האדם תמיד.

(דף רח ע"א, ובביאורינו כרך ד עמ' שכנ-שכד)

זהירות יתירה להתפלל שמו"ע בלחש דווקא

והקל נשמע בית פרעה, רבי אבא פתח ואמר לפרש מה שכתוב נכספה וגם פלטה נפשי לחצרות יהו"ה, בגולה יאמרו ישראל נפשי מתאנה לבא לחצרות ה' שהוא בית המקדש, לבי ובשרי ירננו אל א"ל חי ולבי ובשרי יתאו לרנן בו אל ה', תא חזי כל בר נש דצלי צלותיה קמי מאריה בא וראה כל אדם המתפלל תפלתו לפני קונו, אצטריף ליה לאקדמא ליה ברכאן בכל יומא ויומא צריף להקדים הברכות של פסוקי דזמרה וברכות קריאת שמע בכל יום ויום, שהם תכנה לתקון השכינה להתקשר למעלה מדי יום ביומו, ולצלי צלותיה קמי מאריה בזמנא דאצטריף ואחר כך יתפלל תפלתו לפני קונו בזמן ועת הקבוע לתפלה, כי התפלה היא עצם היחוד ויש לה עת קבוע, והיינו בצפרא לאחדא בימינא דקדשא בריף הוא בבקר צריף להתאחו ולהתקשר בימינו של הקדוש ברוך הוא שהיא מדת החסד, במנחה לאחדא בשמאלא במנחה צריף להתאחו ולהתקשר בשמאלו של הקדוש ברוך הוא שהיא מדת הגבורה, וצלותא ובעותא אצטריף ליה לבר נש בכל יומא ויומא בגין לאתאחדא ביה וצריף האדם להתפלל ולבקש רחמים כל יום ויום כדי שיזכה להתאחו בהקדוש ברוך הוא.

ברוך הוא ברא את העולם הזה, ואשליט עליה לאדם דיהא מלפא על פלא והשליט עליו את האדם שיהיה מלך על הכל אם יזכה על ידי מעשיו הטובים, כמו שכתוב בכריאתו (בראשית ט כח) ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל חיה הרומשת על הארץ, והאי בר נש מתפרשן מניה בעלמא כמה זינן ומן אדם הזה נפרדים ממנו בעולם כמה מינים, מנהון צדיקיא ומנהון רשיעיא, מנהון טפשיין ומנהון חפימין יש מהם צדיקים ויש מהם רשעים, יש מהם טפשים ויש מהם חכמים, וכלהו אתקיימו בעלמא עתירין ומסכנין וכלם מתקיימים בעולם בין עשירים ובין עניים, וכלהו בגין למזפי אלן באלין והכל ברא הקדוש ברוך הוא באפן זה כדי שיזכו בני ישראל לקים מצות אלו על ידי אלו.

ומפרש למזפי צדיקיא עם רשיעיא שיזכו הצדיקים על ידי שיחזירו בתשובה את הרשעים, למזפי חפימין עם טפשיין ושיזכו החכמים על ידי שילמדו דעת את הטפשים, למזפי עתירין עם מסכנין ושיזכו העשירים על ידי שיתנו צדקה לעניים, כמו שכתוב פזר נתן לאביונים, היינו גמילות חסד בגוף ובמזון ובדעת, דהא בגין כף זכי בר נש לחיי עלמא ואתקשר באלנא דחיי כי על ידי שגומל חסד עם חברו זוכה האדם לחיי העולם הבא ולהתקשר בעץ החיים, ולא עוד אלא דהא צדקה דאיהו עביד קאים לעלמין ולא עוד אלא הצדקה שהוא עושה עומדת לעולמים דכתיב

ואוקימנא מאן דצלי צלותיה (וקס) קמי מאריה, אצטריף ליה דלא למשמע קליה בצלותיה, ומאן דאשמע קליה בצלותיה, צלותיה לא אשתמע, מאי טעמא, בגין (דף רי ע"א) דצלותא לאו איהי ההיא קלא דאשתמע, דההוא קול דאשתמע לאו היא צלותא [וכו'].

ובגין כך לא אצטריף ליה לבר נש למשמע קליה בצלותיה, אלא לצלאה בלחש בההוא קלא דלא אשתמע, ודא היא צלותא דאתקבלת תדיר, וסימניך והקל נשמע, קל בלא וא"ו, נשמע, דא היא צלותא דהיא בחשאי.

דכתיב בחנה (ש"א א יג) וקולה לא ישמע, דא היא צלותא דקדשא בריך הוא קביל, פד אתעביד גו רעותא וכוננה ותקונא פדקא יאות, וליחדא יחודא דמריה פדקא יאות בכל יומא.

מתוק מדבש

ודא היא צלותא דאתקבלת תדיר וזו היא תפלה המתקבלת תמיד, וסימניך והקל נשמע, קל בלא וא"ו וסימן לדבר דכתיב והקל נשמע בית פרעה חסר ו', וכתוב נשמע להורות דא היא צלותא דהיא בחשאי זו היא תפלה שהיא בלחש שהיא נשמעת ומתקבלת.

וראיה לדבר מחנה דכתיב בחנה וקולה לא ישמע, דא היא צלותא דקדשא בריך הוא קביל זו היא תפלה שהקדוש ברוך הוא מקבל, פד אתעביד גו רעותא וכוננה ותקונא פדקא יאות כשנעשית ונאמרת מתוך רצון וכונה ובתקון כראוי, שתהיה פונתו וליחדא יחודא דמריה פדקא יאות בכל יומא ליחד יחוד קונו כראוי בכל יום, ובזה פרש הפסוק שפתח בו, לבי ובשרי ירננו אל א"ל חי, פרוש שלא רק הבשר שהוא הפה ידבר בלא פונת הלב, אלא גם לבי דהיינו שתהיה תפילתי בכונת הלב. (דף רט ע"ב-רי ע"א, ובבאורייתו כרך ד עמ' שמב-שדמ)

ואוקימנא מאן דצלי צלותיה קמי מאריה ועוד פרשנו מי שמתפלל תפלתו לפני קונו, אצטריף ליה דלא למשמע קליה בצלותיה צריף להזהר שלא ישמע קולו בתפלתו, ומאן דאשמע קליה בצלותיה ומי שמשמיע קולו בתפלתו, צלותיה לא אשתמע אין תפלתו נשמעת ומקבלת, לפי שהתפלה היא עצם היחוד וצריף להיות בחשאי, מאי טעמא מהו הטעם, בגין (דף רי ע"א) דצלותא לאו איהי ההיא קלא דאשתמע לפי שסוד התפלה אינו אותו הקול הנשמע, דההוא קול דאשתמע לאו היא צלותא פי אותו קול הנשמע אין בו מקום קבלת התפלה [וכו'].

ובגין כך ולפי שרק תפלה בלחש מתקבלת, לכן לא אצטריף ליה לבר נש למשמע קליה בצלותיה אין לו לאדם להשמיע קולו בתפלתו, אלא לצלאה בלחש בההוא קלא דלא אשתמע אלא צריף להתפלל בלחש להעלות תפלתו למלכות שהיא קול שאינו נשמע,

שבח דא שירתא

אך אותן הצדיקים הגדולים שהיו בעלי רוח הקודש כגון רבי שמעון בן יוחאי וחביריו, הן במדרגה שלמעלה מן הזמן כי רוח הקודש הוא דבר ומדרגה שאינו בזמן, לכך ראו בימיהם כל מה שעתידים דורות האחרונים לחדש, שרכך מציעו בזהר שמוזכר כמה מימרות ממאמר האמוראים העתידיים להיות ברורות האחרונים, והוא מטעם הנ"ל כי הן היו בעלי רוח הקודש והיו למעלה מן הזמן.

(מאור עינים)

לקבלת העלון מודי שביעי יש לשלוח אימייל ככתובת: 3022233@gmail.com

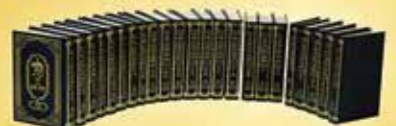
הזוהר הקדוש" ע"פ "מתוק מדבש" הפרושה הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

פורמט כיס
"ובלכתך בדרך"
מהדורת ר' יוסף צבי
בערנער
(cm 16.5/11.5)

פורמט רגיל (cm 24/17)

פורמט בינוני - מהדורת ר' הערשל וועבער
(cm 17/12)